

דוחקי הקץ

מחזה מאת מוטי לרנר

©

בימוי: רוני ניניו

הצגה ראשונה בתיאטרון החאן- 16.3.13

מוטי לרנר- רח' מסדה 5 רמת השרון 47290
טל. 03-5405295 פקס. 03-5491593 נייד: 054-4583356
E-mail: motti_lerner@hotmail.com

העלילה:

המחזה מתרחש על רקע הטבח שביצע ברוך גולדשטיין ב-25 לפברואר 1994 במערת המכפלה בחברון.

הדמויות

מחזאי ירושלמי, דתי לשעבר	1. חגי רוזנפלד (40)
בנו, תלמיד ישיבה תיכונית באפרת	2. יובל רוזנפלד (17)
מנהלת תיאטרון בירושלים	3. נעמי בָּאָרִי (45)
דמותו המתה של ברוך גולדשטיין	4. ברוך גולדשטיין (37)
היועץ המשפטי של התיאטרון	5. עו"ד מיכה פלג (60)
ראש ישיבה באלון שבות	6. הרב הלל עמיאל (60)
רב הכולל במערת המכפלה	7. הרב עידו אֶלְבָּה (44)
רב קריית ארבע	8. הרב דוב ליאור (77)
מורה בישיבת עוד יוסף חי	9. הרב ישעיהו צורי (40)
נשיא ישיבת עוד יוסף חי	10. הרב יצחק גינזבורג (67)

הערות:

1. כל הדמויות במחזה בדויות, ובכלל זה גם הדמויות המבוססות לכאורה על דמויות אמת.
2. כל הסצנות המתוארות במחזה וכל הדיאלוגים בין הדמויות השונות לא היו ולא נבראו.
3. בגלל אופיו הדוקומנטארי לכאורה של המחזה, כדאי להבהיר בדרך גרפית/ויזואלית את מיקומי הסצנות ותפקידי הדמויות המשתתפות בהן.

תמונה 1

שער ישיבה תיכונית באפרת. חורף. חגי ממתין. נכנס יובל, כיפה סרוגה על

ראשו ותיק בית ספר על גבו.

- יובל: הי אבא
- חגי: שלום
- יובל: לפיצה או להמבורגר?
- חגי: אתה בוחר.
- יובל: לא, אתה בוחר אבא.
- חגי: קראת את המאמר ששלחתי לך?
- יובל: כן, הרמב"ם אומר שצריך להוציא להורג את כל החילונים, והרמב"ן אומר שיהודי שכופר בתורה שבע"פ הוא בגדר שוגג.
- חגי: יפה מאד ומה אתה חושב?
- יובל: אני חושב שהרמב"ן צודק. החברים שלי יכולים להגיד מה שהם רוצים. מותר לי להיפגש איתך. מותר לי לאכול איתך. מותר לי אפילו להתפלל איתך.
- חגי: למרות שאני מחלל שבת?
- יובל: שוגג. מה?
- חגי: איך הייתה מסיבת פורים אתמול?
- יובל: שמחה. למה אתה שואל?
- חגי: אני רוצה לדעת.
- יובל: מישהו כבר סיפר לך?
- חגי: למה דווקא לברוך גולדשטיין?
- יובל: זאת רק תחפושת, אבא.
- חגי: אני רוצה להבין. אתה צריך להוכיח משהו לחברים שלך? לרבנים שלך?
- יובל: זאת הייתה סתם בדיחה.
- חגי: אתה בטוח?
- יובל: אימא מרשה לנו להיפגש פעם בשבוע. אתה רוצה לבזבז את הפגישה הזאת על שטויות?
- חגי: האיש הזה היה רוצח, יובל.

- יובל: רוצח?
- חגי: הוא לא רצח עשרים ותשעה איש?
- יובל: הוא הרג.
- חגי: הרג?
- יובל: "לא תרצח" לא חל על גויים.
- חגי: "לא תרצח" לא חל על גויים?
- יובל: כן. תקרא בספר הזה. אומר הרמב"ם: כל ההורג נפש אדם מישראל עובר בלא תעשה. שנאמר לא תרצח. הרי לנו אמירה מפורשת שאיסור "לא תרצח" מתייחס רק ליהודי שהורג יהודי ולא ליהודי שהורג גוי.
- חגי: מי נתן לך את הספר המתועב הזה? הדברים האלה הם שטות גמורה, יובל.
- יובל: אתה רואה? רק אתה יודע מה צריך לקרוא.
- חגי: אני חושב על מה שאני קורא.
- יובל: גם אני. לא כתוב כאן שמותר להרוג גוי. כתוב רק שהעבירה אינה רצח.
- חגי: גוי הוא לא אדם? רצח גוי היא עבירה פחותה מרצח יהודי?
- יובל: כל כך שמחתי שבאת. חשבתי שנוכל לדבר על הספר הזה. אתה החלטת שהוא מתועב עוד לפני שקראת אותו אפילו.

חגי מפנה ממנו את מבטו ופונה לקהל.

- חגי: לא רצתי אחריו. חששתי להביך אותו בפני חבריו. גם לא היה טעם להתעמת איתו כשהוא כועס. לקחתי את הספר הזה, "תורת המלך" מאת הרב שפירא משיבת "עוד יוסף חי" ביצהר, והלכתי אל הרב עמיאל, מורי ורבי ראש הישיבה בה למדתי.

תמונה 2**משרדו של הרב הלל עמיאל בישיבה באלון שבות. חגי חובש כיפה.**

הרב עמיאל: הספר הזה הוא גיבוב מגמתי של ציטוטים מדברי רבנים שנאמרו בתקופות אחרות ובהקשרים אחרים. לא מלמדים אותו בשום ישיבה תיכונית. מישהו פיתה את יובל לקרוא בו. אני אדבר עם המנהל שלו.

חגי: לא לימדו אותו שם שגולדשטיין רוצח?

הרב עמיאל: לימדו. אבל אתה יודע איך זה בגיל הזה, ההורמונים משתלטים מדי פעם על ההיגיון. אל תדאג, חגי. הוא ילד טוב. זה יעבור.

חגי: הוא קם כל בוקר בארבע. מתפלל. טובל. כל שבוע הוא עושה תענית.

הרב עמיאל: בגילו היית בדיוק כמוהו.

חגי: סיכמתי עם אימא שלו שהוא עושה בגרות והולך לישיבת הסדר. אני לא רואה שהוא לא לומד לבחינות, והוא לא מתכוון ללכת לצבא.

הרב עמיאל: חגי, אני אדבר איתו.

חגי: אני צריך להיפגש איתו יותר. התחפוש הזאת לא בקרית. בשנה האחרונה הוא התחיל לבלות שבתות בקריית ארבע. לצטט את הרב כהנא. אני מתאר לעצמי מה אומרים לו שם על גולדשטיין. **(שתיקה)** אתה לא חושב שיכול להיות קשר בין גולדשטיין לבין הספר הזה?

עמיאל: לא, הספר הזה נכתב חמש עשרה שנה אחרי הטבח.

חגי: אולי היו רבנים שלימדו כבר אז את מה שכתוב בו.

עמיאל: אני לא חושב שגולדשטיין למד אצל מישהו.

חגי: הוא לא היה טובח בלי אישור של רב.

עמיאל: הוא לא ביקש אישור, ולו ביקש, אף אחד לא היה נותן לו, הוא פשוט יצא מדעתו. גולדשטיין היה במצוקה גדולה בגלל הסכם אוסלו. אתה הרי יודע, בחנוכה נורו שני חברים שלו. הוא הוזעק

28.4.2013

להחיות אותם ולא הצליח. זה היה מאוד טראומתי בשבילו. בערב פורים הוא בא להתפלל במערה וראה חמש מאות ערבים צועקים "אטבח אל יהוד". זה הכל כתוב בדו"ח וועדת החקירה של השופט שמגר.

חגי: הצבא היה ערוך לקראתם. קראתי את הדו"ח כמה פעמים. הייתה פלוגה שלמה סביב המערה. הייתה תגבורת מג"ב. משטרה.

עמיאל: הוא כנראה חשש שהם לא יצליחו לעצור המון מתפרע. אל תגיד שזה התחקיר למחזה הבא שלך.

חגי: אתה לא חושב שגולדשטיין טבח כי הוא שמע ממישהו ש"לא תרצח" לא חל על ערבים?

עמיאל: ממי הוא שמע?

חגי: הרב שפירא שכתב את זה ב"תורת המלך" למד אצל הרב

גינזבורג מיצהר. אולי גולדשטיין שמע את זה ממנו?

עמיאל: מהרב גינזבורג? כשגולדשטיין טבח בחברון, הרב גינזבורג היה

ראש הישיבה בקבר יוסף בשכם, ועסק בהטפה ארסית נגד מוסדות המדינה ומוסדותיה: "יש לעקר את הרוח הציונית, את בית המשפט לשבר, ואת הממשלה ומגר, עד לכינון ממש תורני בארץ". לדעתי אין שום קשר בינו לבין גולדשטיין. וחגי, עשה לי טובה. אל תחבוש כיפה כשאתה מבקר אצלי.

חגי: למה?

הרב עמיאל: כי לפי אותו עיקרון אני צריך להוריד את הכיפה שלי כשאני מבקר אצלך.

חשכה על הרב עמיאל. חגי פונה לקהל. "תורת המלך" בידו.

חגי: המחשבה שרעיונות מטורפים כמו אלה שב"תורת המלך" חלחלו

לתודעתו של גולדשטיין לא הרפתה ממני. למחרת השכמתי

לספרייה הלאומית בירושלים לקרוא מאמרים של רבנים שנכתבו

לפני הטבח. בין המאמרים האלה מצאתי את "בירור הלכות

הריגת גוי" מאת הרב אַלְבֶּה, ראש הכולל במערת המכפלה. מאמר

כזה יכול היה בקלות לשכנע את גולדשטיין להרוג. מיהרתי לתיאטרון.

תמונה 3

משרדה של נעמי בארי, מנהלת תיאטרון בירושלים.

- חגי: נעמי, קראתי את המאמר שוב ושוב. הרב אַלְבָּה קובע ש"לא תרצח" לא חל על הריגת גוי, הוא אפילו מפרט את התנאים בהם יהודי חייב להרוג גוי. הוא לא צריך בשביל זה אישור של בית דין, אני אתחיל בתחקיר.
- נעמי: מצויין, אולי היו עוד רבנים שהסיתו את גולדשטיין, תסתובב קצת בישיבות בחברון ובקריית ארבע. יכול להיות שהרב אלבה הוא רק קצה הקרחון
- חגי: אני אסע למערת המכפלה ואנסה לדבר עם איתו.
- נעמי: מצויין, רק בו נתייעץ עם מיכה
- חגי: בשביל מה?
- נעמי: הוא בקיא מאוד בפרשת גולדשטיין, הוא ריכז את חקירות השטח של ועדת שמגר, הוא יודע גם מה שלא נכתב בדו"ח של הועדה.
- חגי: מיכה יודע לקרוא מאמר של הרב אלבה?
- נעמי: בוודאי, הוא יודע מהן ההשלכות המשפטיות של מאמר כזה
- חגי: נעמי, אני רק בתחקיר, אני עוד לא כותב את המחזה, כשנצטרך את היועץ המשפטי של התיאטרון נפנה אליו

נכנס עו"ד מיכה פלג, היועץ המשפטי של התיאטרון.

- מיכה: אני מוכרח להודות שאני לא מבין את ההתרגשות שלכם. הרב אלבה פרסם את המאמר הזה חודש אַחֲרֵי הטבח.
- חגי: אולי התוכן שלו הגיע לידיעתו של גולדשטיין לפני הטבח?

- מיכה: ואולי לא?
- נעמי: אבל אם הוא הגיע לידיעתו, יתכן שהוא השפיע עליו.
- מיכה: את מבינה מה יקרה אם מישהו במחזה שלו יעלה טענה כזאת?
- נעמי: כן, אולי נגלה שהרב אלבה הוא לא היחידי שהסית.
- מיכה: מי עוד?
- נעמי: רבנים אחרים שהיו מקורבים לתנועת כך.
- מיכה: אולי, אבל אין לכך שום ראיות.
- חגי: תקרא מה כתוב בדו"ח וועדת שמגר. ב-84 גולדשטיין היה המועמד השלישי ברשימת כך לכנסת.
- מיכה: אז מה? אתם לא יודעים על מה אתם מדברים, נעמי. עבדתי בשביל וועדת שמגר ארבעה חודשים. יום ולילה. אספתי מסמכים. זימנתי עדים. גביתי עדויות. אני יכול לומר בוודאות שתנועת כך לא תכננה שום טבח כזה.
- חגי: הוועדה מצטטת ריאיון שגולדשטיין נתן לעיתון כמה ימים לפני הטבח: "הערבים יסלקונו מכאן אם לא נסלק אותם לפני כן. הם יורשיהם האמיתיים של הנאצים. הם לא ישקטו עד שיאנסו את כל הנשים היהודיות וירצחו את כל הגברים היהודיים." זוהי העמדה של תנועת "כך". לא יכול להיות קשר בינה לבין הטבח?
- מיכה: הריאיון הזה משקף תפיסת עולם מעוותת, דעה קדומה, שנאה, קנאות וטיפשות. אבל הוא לא מוכיח שגולדשטיין נשלח על ידי מישהו.
- חגי: הוועדה עצמה כותבת שנפתחו נגדו ארבעה תיקים במשטרה...
- מיכה: אני זוכר את התיקים האלה היטב. הוא הפר סדר במערת המכפלה. דחף חייל. קרע מודעה של המושל הצבאי. הפך ארון של ספרי קוראן.
- נעמי: וזה לא מוכיח שהוא פעל באופן שיטתי במסגרת "כך"?
- מיכה: זה לא מעיד שהוא נשלח לטבח.

28.4.2013

חגי: עם כל הכבוד לוועדה, מיכה, הדו"ח שלה לא מצליח להסביר למה קם יום אחד רופא, שטיפל גם בערבים, וטבח עשרים ותשעה מתפללים במסגד.

מיכה: הוועדה קבעה שהוא פעל מתוך מצוקה נפשית. לא כתבנו את זה במפורש, אבל לא היה לנו ספק שהוא יצא מדעתו.

נעמי: אם אתה טוען שהוא יצא מדעתו, אתה פוטר אותו מאחריות. אותו ואת מי ששלח אותו.

חגי: אני בטוח שהוא פעל בגלל שטיפת המוח של תנועת כך...
נעמי: וההסתה של הרב אלבה.

מיכה: שום בית משפט לא יקבל את זה. אין טעם לכתוב מחזה כזה אם הטענות שבו לא מבוססות.

חגי: אני לא רוצה לכתוב אותו, מיכה, אני מוכרח.

חגי יוצא.

נעמי: מיכה, חגי הוא אדם אחראי, הוא יחקור ויבדוק.

מיכה: ברגע שחגי יתחיל לדובב את החסידים של גולדשטיין, הם יגלו את הכוונות שלו. היצרים יתלהטו. הויכוח לא יהיה רק מילולי. לא תוכלו להתחמק מאחריות בטענה של חופש אמנותי. גם אתכם אפשר להאשים בדיבה או בהסתה.

נעמי: מיכה אני מבטיחה לך, לא נתחיל בחזרות לפני שתאשר את המחזה.

תמונה 4**הרב עידו אלבה, הכולל במערת המכפלה.**

- חגי: כבוד הרב, קראתי את המאמר שלך "בירור הלכות הריגת גוי".
אתה טוען שגויים הסוברים שעליהם לשכנע בדתם אחרים, כמו מוסלמים שמאמינים בג'יהאד, מצווה על יהודי להורגם.
- הרב אלבה: כך קבע הרמב"ם.
- חגי: אתה חושב שגולדשטיין היה מודע לתוכן המאמר שלך?
הרב אלבה: ברוך גולדשטיין? הוא מעולם לא נמנה עם תלמידיי.
- חגי: יכול להיות שתוכן המאמר הגיע לידיעתו באמצעות תלמידיך?
הרב אלבה: יכול להיות.
- חגי: יכול להיות שהוא ראה בערבים במערת המכפלה מוסלמים שמאמינים בג'יהאד והסיק שחובה עליו להרוג אותם?
הרב אלבה: יכול להיות, אבל הוא ידע שהמאמר שלי הוא בירור הלכתי ולא פסק הלכה, ולכן אי אפשר לראות בו היתר לשום פעולה.
- חגי: אתה חושב שגולדשטיין פנה אל רבנים, והם התירו לו לטבוח?
הרב אלבה: אני לא יודע, גולדשטיין היה תלמידו של הרב כהנא זכרונו לברכה, והוא כידוע נרצח הרבה לפני הטבח.
- חגי: אז, אתה חושב שרב מתלמידי כהנא התיר לו?
הרב אלבה: אמרתי לך, אני לא יודע. אני רק יודע שלפי תורת הרב כהנא צריך להפריד בין יהודים וערבים. היהודים בארצם, והערבים בארצותיהם.
- חגי: גולדשטיין טָבַח כדי לגרש את הערבים!?
הרב אלבה: ודאי. הרב כהנא יזם חוק הקובע שרק יהודי יכול להיות אזרח מדינת ישראל. הוא יזם חוק הגוזר שנתיים מאסר על יהודי וערביה או יהודיה וערבי שקיימו יחסי מין.
- חגי: כך קבעו גם חוקי נירנברג.
הרב אלבה: הרמב"ם היה גוזר עליהם מוות.
- חגי: לו הרב כהנא היה חי, גולדשטיין היה ודאי מתייעץ איתו.

28.4.2013

הרב אלבה: אני חושב שגולדשטיין לא היה זקוק לשום היתר. הוא ידע שחובת המלחמה בשבעת העממים מוטלת על כל אחד מאיתנו. ויש להורגם אפילו אם הציבור לא הכריז עליהם מלחמה.

חגי: זה מה שכתבת במאמר שלך. אולי אתה נתת לו את ההיתר?

הרב אלבה: כך כתב הרמב"ם לפני וכך כתב משה רבנו הרבה לפניו, דברים פרק ז': "כי יביאך ה' אלוהיך אל הארץ אשר אתה בא לשמה לרשתה, ונשל גוים רבים מפניך, החתי והגרגשי והאמורי והכנעני והפרזי והחוי והיבויסי... ונתנם ה' אלוהיך, לפניך והכיתם; החרם תחרים אותם, לא תקרות להם ברית ולא תחנם."

חגי: את שבעת העממים האלה הכחדנו לפני שלושת אלפים שנה.

הרב אלבה: גולדשטיין לא היה זקוק למאמר שלי. הזעם שאתם ובתי המשפט שלכם חשים כלפי, מעיד שאתם מפחדים שמא פסקי הלכה של גדולי ישראל יתגלו לעיני הגויים ויכעיסו אותם. כל מי שאי פעם למד תורה יודע שהיא מפלה בין יהודים לגויים. אתה יכול לכנות את האפליה הזאת גזענות, פאשיזם, נאציזם. זה לא יעקור אותה מן היהדות. זה מה שכתוב בספריה הקדושים. לא נשנה במ קוצו של יוד כדי לרצותכם.

חגי: הבנתי. תודה.

הרב אלבה: זה לא אומר שאני מצדיק מה שגולדשטיין עשה. ייתכן שהזיק יותר מאשר הועיל.

חגי: מה בדבר אותם עשרים ותשעה איש שחייהם קופחו?

הרב אלבה: קופחו.

תמונה 5**משרדה של נעמי בארי בתיאטרון.**

- חגי: נעמי, הרב אלבה עצמו אמר שיייתכן שגולדשטיין היה מודע לתוכן המאמר שלו
- נעמי: הקלטת?
- חגי: רשמתי
- נעמי: אז אין לך הוכחה.
- חגי: אני אכתוב שאני רק משער.
- נעמי: אני חייבת להתייעץ עם מיכה
- חגי: מה מטריד אותך?
- נעמי: חגי, משהו כאן לא מסתדר לי
- חגי: מה?
- נעמי: הרב אלבה נעצר אחרי פרסום המאמר שלו וישב שנתיים במאסר על הסתה לגזענות.
- חגי: נכון.
- נעמי: אבל אתה טוען שהוא הסית את גולדשטיין לרצוח.
- חגי: כן.
- נעמי: אז למה הפרקליטות העמידה אותו לדין רק על הסתה לגזענות, ולא על הסתה לרצח?
- חגי: כי הפרקליטות הולכת בדרך הקלה. בדיוק כמו וועדת שמגר.
- נעמי: אז אולי במקום לכתוב על הרב אלבה, אתה צריך לכתוב על הפרקליטות.
- חגי: אבל הרבנים הם שורש הבעיה, נעמי. לא הפרקליטות. אם נציג במחזה את חומרת ההסתה שבפסיקות שלהם, הפרקליטות תהיה מוכרחה להתערב ולהעמיד אותם לדין.
- נעמי: אתה טועה. חגי, הפרקליטות תעמיד אותם לדין רק ברגע שתאשים אותה בהתרשלות.
- חגי: את לא מפחדת ממיכה?

28.4.2013

נעמי: אני לא מפחדת מאף אחד. אם הפרקליטות לא עושה את העבודה שלה, אז אנחנו נעשה אותה בשבילה. אתה חושב שאפשר לתקן את הרבנים האלה? הקנאות שלהם היא מחלה חשוכת מרפא שאי אפשר להחלים ממנה, בשביל להגיע לרבנים האלה אתה צריך לתקוף את הפרקליטות. אני רוצה שתכתוב מחזה שיבחן את הקנאות על כל הבטיה בעיקר את התבוסה שלנו מולה. למה הממשלה והצבא נכנעים לה? למה שמגר ויתר? למה הפרקליטות התקפלה? תכתוב מחזה שיכריח את מערכת המשפט לעשות חשבון נפש ולהשליט את החוק על המטורפים האלה. חגי, אתה צריך לכתוב על הפרקליטות, תאמין לי.

חגי פונה לקהל

חגי: הביקורת של נעמי על הפרקליטות נשמעת מאוד הגיונית. אולי היא צודקת. אולי המחזה הזה צריך לטלטל גם את הפרקליטות.

תמונה 6**אור על מסעדה באפרת.**

- חגי: מה שלומך יובל? מה?
- יובל: אתה ביקשת מהרב עמיאל לדבר איתי?
- חגי: הוא דיבר איתך?
- יובל: הוציאו אותי באמצע שיעור. כולם הסתכלו עלי כאילו הייתי פושע.
- חגי: זאת זכות גדולה לשמוע אותו, יובל. אף אחד מהחברים שלך לא נפגש בימי חייו עם רב בשיעור קומתו.
- יובל: אני לא הולך לישיבה שלו, אבא.
- חגי: זאת הישיבה הכי טובה בארץ.
- יובל: אני גם לא הולך לצבא.
- חגי: תחשוב על זה. אני לא אכריח אותך.
- יובל: אז למה אתה שולח אלי שליחים?
- חגי: אני אבא שלך, ואני רואה את עצמי שותף לחינוך שלך.
- יובל: אני רוצה שתהיה שותף, אבל אתה מחלל שבת. אוכל טרפה.
- כופר. נואף.
- חגי: ואף על פי כן אני אבא שלך.
- יובל: אתה עצמך אמרת לי כשהייתי בן שש: "כבד את אביך ואת אימך, רק אם הם ראויים לכבוד".
- חגי: למה אני לא ראוי לכבוד? כי אני חי על פי המצפון שלי?
- יובל: כי אתה מעדיף את המצפון שלך על פני התורה.
- חגי: מה קרה, יובל?
- יובל: ואתה תמיד מתעקש לפגוש אותי במקום שכולם רואים אותנו.
- חגי: מה קרה?
- יובל: הבוקר סילקו אותי מבית הכנסת. לא רצו שאתפלל איתם במניין.
- הרב ראה ושתק. אין לי כבר אף חבר. בשביל למצוא מישהו שמוכן לדבר איתי אני צריך לברוח למקומות שבהם לא מכירים אותך.

חגי:

לא עשית שום דבר רע, ואתה לא צריך לברוח. יובל האנשים שאתה בורח אליהם מהם הגיע הספר הזה, תשמע מה כתוב בו: אסור להציל גוי שטובע בנהר. אסור לילד אשת גוי שכרעה ללדת בשבת...

בהערות השוליים כותב הרב גינזבורג, שאם יהודי צריך כבד להצלת חייו, מותר לו לתפוס גוי ולקחת ממנו את הכבד בכוח. זה נראה לך? לתפוס גוי ולקחת ממנו את הכבד בכוח?! כשהייתי מורה לתנ"ך בישיבה שאלתי יום אחד בחדר המורים על כיבוש הארץ. למשל בספר יהושע בפרק ו' פסוק כ"א. יהושע כובש את יריחו. "ויחרימו את כל אשר בעיר מאיש ועד אישה, מנער עד זקן, עד שור ושה וחמור לפי חֲרֵב". אתה מבין מה זה אומר? שהרגו אותם.

יובל:

את כולם. בדקירות חרב. בבטן. בעורף. בחזה. בגב. ערפו ראשי גברים ונשים, זקנים וילדים. ואחר כך דקרו גם את בעלי החיים שלהם. הם עשו את זה בכל הארץ. בכל עיר שכבשו. אתה יודע איך קוראים לזה? ג'נוסייד. השמדת עם.

חגי:

אבל כך התורה ציוותה. דברים פרק כ'. "לא תחיה כל נשמה. למען אשר לא ילמדו אתכם לעשות כל תועבותם."

יובל:

זאת אומרת שגם התורה ציוותה על ג'נוסייד? שגם אלוהים רצה בו? שאלתי את ראש הישיבה. הרי היו שם בני אדם. מה חטאם? איפה היו הרחמים בליבותיהם של אבותינו? ואיפה הרחמים בליבו הטוב של האלוהים? קמה צעקה. רבנים, שהיו מורי הדור, החלו להתפתל ולתרץ מדוע ההשמדה הזאת הייתה הכרחית. איש לא היה מוכן לגנות אותה. אימא שלך הסכימה איתם כמובן. אחרי כמה שבועות עזבתי את הישיבה. אחרי עוד חודש עזבתי את הבית. עבר זמן והרגשתי שאני לא מאמין באלוהים שמצווה על השמדת עם. לא בו, ולא בתורתו.

חגי:

אז אתה מרחם על החוטאים האלה שהיה הכרח להשמידם. אבל להרוס את החיים של אשתך והבן שלך, שלא חטאו לאף אחד, זה

יובל:

28.4.2013

בסדר גמור, נכון? עליהם אתה לא מרחם. כל לילה אני שומע את

אימא בוכה במיטה שלה. (קם ופונה לצאת)

אתה באמת חושב שרציתי לעזוב את הבית? חגי:

אתה מנסה לבלבל אותי. בגלל זה אתה מספר לי על יהושע. כדי יובל:

שיהיה לי ספק, כדי שאתפקר. אבל אני ממשיך לשמור תורה ומצוות. אני ממשיך להתפלל ולצום ולטבול, עד שתחזור הקדושה לחיים שלנו. חיים שאתה חיללת בכפירה ובהתהוללות, חיים שהמדינה שלך מחללת, שהצבא שלך מחלל. יהושע היה קדוש וכל מעשיו קדושים. עד כדי כך שהקדוש ברוך הוא עצר למענו את השמש בגבעון ואת הירח בעמק איילון.

חגי: יובל!!

הוא יוצא. ברוך מחייך אל חגי.

תמונה 7**משרדו של הרב עמיאל.**

- הרב עמיאל: מה קרה? אתה נראָה כמי שחרב עליו עולמו. קח, תשתה משהו.
נפגשת עם יובל?
- חגי: כן, הוא אמר לי שדיברתם.
- הרב עמיאל: כן, הוא עוד לא החליט לאיזו ישיבה הוא הולך, והוא גם לא ייתן
לאימא שלו להחליט. דרך אגב, הרב שלה הציע שהוא ילמד בבני
ברק.
- חגי: והיא הסכימה?
- הרב עמיאל: כן.
- חגי: אולי באמת יותר טוב שהוא יהיה אצל חרדים בבני ברק מאשר
בחברון. אתה חושב שהרב שלה יהיה מוכן להיפגש איתי?
- הרב עמיאל: אני אבקש ממנו.
- חגי: לא כדאי שהוא ידע על מה אני כותב.
- הרב עמיאל: הוא לא ממעריציו של גולדשטיין.
- חגי: אני כבר לא כותב רק על גולדשטיין.
- הרב עמיאל: אלא על מה?
- חגי: נפגשתי עם הרב אלבה. הוא לימד את המאמר שלו "בירור הלכות
הריגת גוי" עוד לפני הטבח. אולי גולדשטיין הבין ממנו שהגיעה
השעה להרוג כמה גויים.
- הרב עמיאל: השתגעת? הרב אלבה הוא ראש כולל קטן ונידח. למאמר שלו לא
יכלה להיות שום השפעה.
- חגי: אבל רבנים רבים וחשובים קראו אותו, ולא מחו נגדו. הרב דוב
ליאור, למשל, שכבר אז היה רב קריית ארבע.
- הרב עמיאל: אתה מעלה בדעתך שהרב ליאור התיר לגולדשטיין לרצוח?
- חגי: אני לא יודע. אבל אני יודע מהן דעותיו. הוא גם נתן מכתב הסכמה
לספר "תורת המלך".
- הרב עמיאל: חגי, זה לא מוכיח שום דבר.

28.4.2013

- חגי: זה מוכיח שמהו כנראה השתבש אצלנו. איך קרה שרבנים רבים
 כל כך הסכימו במשך דורות שלא תרצח לא חל על גוי?
 הרב עמיאל: כי הם נשענים על הילכות הרמב"ם ותורתו.
- חגי: יובל מצטט אותו כל הזמן: גויים שנטו למות, אסור להצילם. אסור
 לרפא אותם, אפילו בשכר. אסור לקחת רפואה מן הגוי. אסור
 אפילו להשיא לו עצה טובה.
- הרב עמיאל: הרמב"ם גם אמר שכל המאבד נפש אחת מן העולם - גם גוי -
 כאילו איבד עולם מלא.
- חגי: יש קיצונים בבית הספר המתעלמים מזה.
- הרב עמיאל: אז לְמַד אותו את הרב קוק, והוא יבין שהדורות הולכים ומתעלים
 גם בקרב הגויים, והלכות הרמב"ם לגביהם אינן תקפות עוד. הרב
 קוק אומר בכל אדם דולק נר- גם בגוי, ודרך ארץ קודמת לתורה.
 סערת הנפש הזאת שאתה נמצא בה היא תוצאה של ההתרחקות
 שלך, חזור אלינו חגי. אני משוכנע שהתורה תחזיר לך את שלמות
 הנפש. גם יובל יחזור אליך. אולי גם אשתך. אם תרצה, תְּלַמֵּד
 אצלנו.
- חגי: אתה יודע שזה כבר בלתי אפשרי.
- הרב עמיאל: חגי, אם תרצה לכתוב, לא אעמוד בדרכך. להפך, אצלינו תכתוב
 מחזות יותר עמוקים.
- חגי: על מי? על גולדשטיין? על הרבנים שלו?

חגי פונה לקהל

- חגי: ידעתי שלא אוכל להיענות להצעה של הרב עמיאל, אבל רציתי
 מאוד להקל על יובל. חששתי שהוא ישלם מחיר כבד מנשוא אם
 אכתוב על גולדשטיין ורבניו. אולי בכל זאת מוטב שאכתוב על
 הפרקליטות כמו שהציעה נעמי.

תמונה 8**משרדו של מיכה היועץ המשפטי של התיאטרון**

- מיכה, אני לא מערער על מה ששמגר קָלל בדו"ח שלו. אני מנסה חגי:
להבין מה הוא לא קָלל בו, ולמה. הוא ידע שגולדשטיין שמר תורה
ומצוות. הוא ידע שהוא התייעץ עם רב לגבי טיפול בחולה בשבת,
לגבי הפריה חוץ גופית ותרומת כליה, שהוא ביקש אישור לתת
מים לחולה ביום כיפור. הוועדה הייתה חייבת להניח שגולדשטיין
ביקש אישור של רב גם לטבח. למיטב ידיעתי לא זימנתם לחקירה
אף רב. גם לא את הרב ליאור.
- מיכה: למיטב ידיעתי הוא לא פסק שום הלכה בנוגע להרג ערבים.
חגי: אבל הוא הכריז שגולדשטיין קדוש.
מיכה: הוא הכריז שהוא קדוש לאחר מעשה.
חגי: ולכן צריך היה לחקור את השפעתו על גולדשטיין לפני המעשה.
בלעדי החקירה הזאת אין בסיס למסקנה שלכם שגולדשטיין פעל
לבדו.
- מיכה: וועדת חקירה, חגי, היא גוף משפטי הפועל על פי דיני ראיות. היא
אינה סמינר אקדמי הבוחן השפעה אידיאולוגית.
- חגי: אני לא מצליח להתחמק מן המחשבה המבהילה, שאולי הוועדה
פחדה להזמין את הרב ליאור לחקירה.
- מיכה: שמגר היה האיש הכי חזק במדינה. ממי הוא היה צריך לפחד?
חגי: הוא פחד שהרב ליאור ישסה את חברי הכנסת שלו במערכת
המשפט באמצעות חקיקה.
- מיכה: שמגר עמד בגבורה מול לחצי הפוליטיקאים בכל הוועדות שבראשן
הוא עמד. הוא זימן לחקירה כל מי שדבק בו רבב של חשד. ללא
שום חשש.
- חגי: אתה לא חושב שהוא היה צריך להזמין את הרב ליאור לחקירה?
מיכה: לא.

28.4.2013

חגי: אני לא מבין למה אתה מגן מתעקש להגן על שמגר. גם כשהוא עמד בראש הוועדה לחקירת רצח רבין, הוא לא טרח לחקור מי שלח את יגאל עמיר.

מיכה: אני מגן עליו כי מערכת המשפט שהוא ביסס וחיזק, ניצבת היום בפני התקפות חסרות תקדים, המסכנות את קיומה. אני מגן עליו כי ללא מערכת המשפט נבלע איש את רעהו חיים. ועל זה אני לא מתנצל ולא מתבייש. אני לא אשתף פעולה עם מחזה כזה.

תמונה 9**משרדו של הרב ליאור במועצה הדתית בקרית ארבע.**

- חגי: ערב טוב, כבוד הרב. כבודו לא מכיר אותי. אני בוגר ישיבת כרם
עציון...
- הרב ליאור: שמעתי עליך. אתה יכול להסיר את הכיפה. יהודי חובש כיפה לשם
שמים, לא לשמם של רבנים.
- חגי: (מסיר את הכיפה) רציתי ברשותך, כבוד הרב, לשאול אודות
הספר "תורת המלך", שכבודו נתן לו מכתב הסכמה.
- הרב ליאור: ידידי הצעיר, במטותא. אתה הרי רוצה לשאול על ברוך גולדשטיין.
חגי: בהחלט. אני מתעניין גם בו. בעיקר בקשר בין הספר הזה למעשה
שלו.
- הרב ליאור: איך יכול להיות קשר ביניהם?
חגי: יש בספר כמה בירורים הלכתיים העוסקים בהריגת גויים.
הבירורים האלה התקיימו גם לפני הטבח.
- הרב ליאור: בירורים כאלה מתקיימים בכל ישיבה בעולם. לו הייתה להם
משמעות מעשית, היו נעשים מעשי טבח כאלה חדשות לבקרים.
חגי: הספר הזה מרחיק לכת, כבודו. (מצטט) אחרי מתן תורה התיאש
הקב"ה מלהתייחס אל הגויים כאל ברי שיח איתו. בעצם הם הפכו
לכאלה שאינם מצויים ואינם עושים, בדומה לבעלי החיים שחיים
בעולם הזה.
- הרב ליאור: כל מי שלמד תורה יודע שקיים בה יסוד מפלה. הרי הקדוש ברוך
הוא בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. ולכן חיי יהודי
קודמים לחיי גוי.
- חגי: בהחלט, כבוד הרב, אבל הדברים האלה אינם עוסקים בבחירה בין
חיי יהודי לחיי גוי, אלא בערכם של חיי הגוי. בעמוד קע"ה כתוב:
גוי אמור להפוך לגר תושב, וכל עוד הוא לא מתחייב לקיים את
שבע המצוות שקבעה התורה לגויים, הוא במצב מקולקל, ולפי
הרמב"ם אין מקום להשאירו בעולם.
- הרב ליאור: בשמות כ"ג כתוב: לא יִשְׁבוּ בְּאֶרְצָךְ, פֶּן יִחְטְאוּ אוֹתָךְ.

28.4.2013

חגי: כבוד הרב, האם אין בפרשנות הזאת עידוד לפגיעה בערבים, ירי על מכוניותיהם, גזל הרכוש שלהם?

הרב ליאור: יהודים אינם יורים בערבים בגלל בירור הלכתי, יהודים יורים כי הממשלה והצבא מגלים אוזלת יד נוראה בהגנה עליהם. אני ניצול שואה, רוזנפלד. ראיתי יהודים מובלים כצאן לטבח.

חגי: בהחלט, כבוד הרב. לעולם לא נלך שוב כצאן לטבח. אבל מאידך, האם כבודו לא חושש שספר כזה הופך גם אותנו לאכזריים?

הרב ליאור: אנחנו שרויים במלחמה, רוזנפלד. כפי שנאמר במדרש תנחומא: כל שנעשה רחמן על אכזרים סופו שנעשה אכזר על רחמנים. וזה מה שגולדשטיין עשה. לו ריחם על אותם המתפללים, הם היו עורכים בנו פוגרום, (בחשד) אתה מקליט אותי?

חגי: לא.

הרב ליאור: אדרבא, תקליט. אתה גם יכול ללכת אחר כך למשטרה. מי שלח אותך?

חגי: אף אחד, כבוד הרב, אני כותב מחזה. אני מנסה לברר את הקשר בין דברי רבנים לבין מעשי התלמידים שלהם.

הרב ליאור: איזה קשר? איזה מעשים?

חגי: אתה ודאי זוכר את המכתב שהפצת ב-95 בין ארבעים רבנים ובו שאלת אם על יצחק רבין חל די מוסר. אולי המכתב הזה השפיע על יגאל עמיר?

הרב ליאור: (בכעס) מעולם לא היה לי קשר אל יגאל עמיר! המכתב הציג שאלה הלכתית. שום דבר מעבר לכך.

חגי: ועם גולדשטיין היה לך קשר? האם הוא שמע אצלך שיעורים? האם הוא התייעץ איתך בקשר להלכות הריגת גוי?

הרב ליאור: ודאי שלא.

חגי: אם כך מדוע אמרת בהספד על קברו שהוא "קדוש יותר מנרצחי השואה"?

- הרב ליאור: משום שהוא טיפל במסירות באשתי זיכרונה לברכה. אבל לו שמעת את דברי, רוזנפלד, היית מבין שלא שיבחתי את מעשהו, אלא את מסירות נפשו למען ישועת עמו. תודה רבה.
- חגי: עוד שאלה אחת, כבוד הרב. אתה וודאי מכיר את הספר "אחים יקרים" - קורות אותה מחתרת יהודית משנת 84. מנחם לבני, מפקד המחתרת, מתאר דיון שקיימתם לפני ההתקפה במכללה האסלאמית, שבה נרצחו שלושה סטודנטים ונפצעו שלושים(קורא): "לאחר הלוויות ששת התלמידים שנהרגו בצאתם ממערת המכפלה, התכנסו ראשי הציבור... נכחו הרב ולדמן, הרב לוינגר, ואתה. אתם טענתם חד משמעית שלנוכח חולשת הממשלה יש להרתיע את הערבים. בתמיכתכם הוחלט פה אחד שיש לבצע פיגוע המוני בנפש".
- הרב ליאור: (בכעס) אז מה השאלה?
- חגי: האם היית באותה פגישה שמנחם לבני מדווח עליה?
- הרב ליאור: אני רב העיר. זאת הייתה חובתי.
- חגי: האם היית שותף להחלטה לבצע פיגוע המוני בנפש?
- הרב ליאור: ודאי שלא.
- חגי: אז למה הוא העליל עליך עלילה כזאת?
- הרב ליאור: כי הוא לא עמד על ההבדל בין דעת תורה לבין החלטות מעשיות.
- חגי: האם הצגת שם דעת תורה הקובעת שיש לבצע פיגוע המוני?
- הרב ליאור: אמרתי דברים שנועדו לחזק את ליבם של המתיישבים. באותו לילה הם היו זקוקים מאד לחיזוק.
- חגי: אבל המתיישבים הבינו שהורית להם לבצע פיגוע.
- הרב ליאור: לא הוריתי מאומה.
- חגי: כבוד הרב, אם כל הנוכחים בפגישה טעו בפירוש דבריך, ייתכן שהיית צריך לומר את דבריך ביתר זהירות?
- הרב ליאור: ייתכן.
- חגי: האם ייתכן שגם גולדשטיין טעה בפירוש דברים שאמרת?
- הרב ליאור: איזה דברים?

28.4.2013

חגי': **(מראה לו)** זאת למשל דְרָשָׁת השבת שלך בפרשת "זְכוֹר" האם
ייתכן שהוא שמע ופירש אותה כאילו יש היתר לטבח כזה?
הרב ליאור: **(בכנס)** דרשת השבת שלי עסקה בעמלק. עמלק הוא שורש
הרשעות והשנאה לעם ישראל, לאמונה בריבוננו של עולם, לצדק
ולאמת, ויש למחותו מעל פני האדמה. וכל מי שממשיך את דרכו
של עמלק חל עליו דינו של עמלק. זה מה שאמרתי. וזה מה
שאומר, כל עוד רוח באפי. תודה רבה.

תמונה 10**משרדו של הרב עמיאל.**

- חגי: נפגשתי עם הרב ליאור.
- הרב עמיאל: אתה שוב בענייני גולדשטיין?
- חגי: בדרשת השבת שלו בפרשת "זכור" הוא דיבר על עמלק, הוא אמר שמי שממשיך את דרכו של עמלק, חל עליו דין עמלק, ויש למחותו מעל פני האדמה.
- הרב עמיאל: אז מה?
- חגי: אז אולי היה בדברים האלה איזשהו מסר בשביל גולדשטיין, שהיה בבית הכנסת.
- הרב עמיאל: איזה מסר? חגי, כל רב אומר את זה בפרשת זכור, אתה יודע.
- חגי: באותה שבת הייתה לזה משמעות מיוחדת.
- הרב עמיאל: איזו משמעות מיוחדת?
- חגי: כמה ימים לפני הדרשה שלו התקבלה התראה למכונית תופת. השתררה בעיר בהלה. אתה לא חושב שהרב ליאור ידע שעל רקע הבהלה הזאת, הדרישה למחות את ממשיכי דרכו של עמלק תתפרש כהוראה לטבח ערבים?
- הרב עמיאל: אני לא בטוח.
- חגי: בעיני כל יהודי בחברון ממשיכי דרכו של עמלק הם הערבים.
- הרב עמיאל: על פי רוב הפוסקים אין לדעת היום מיהו עמלק ומיהם ממשיכי דרכו.
- חגי: אבל הקביעות של הרב ליאור הופכות למעשים. ב-84 קביעה שלו התירה למחתרת של לִבְנֵי לבצע את הרצח במכללה האסלאמית. תקרא. (מראה לו את הספר "אחים יקרים")
- הרב עמיאל: קראתי. מזמן.
- חגי: ומה עשית?
- הרב עמיאל: היו לי כל מיני מחשבות.

28.4.2013

- חגי: איך יכולת להשלים עם העובדה שהרב ליאור ממשיך להיות רב עיר?
- הרב עמיאל: חגי, הייתי רב צעיר. לא היה לי מעמד. גם לא ידעתי אם להאמין לו, ללבני.
- חגי: זה כתוב שחור על גבי לבן.
- הרב עמיאל: הרב ליאור אף פעם לא אישר את דבריו.
- חגי: הוא גם לא הכחיש אותם. אולי אפשר עדיין להעמיד אותו לדין משמעתי ברבנות הראשית?
- הרב עמיאל: על פרשה מלפני שלושים שנה?
- חגי: גם עליה, גם על פרשת גולדשטיין, וגם על דין המוסר ליצחק רבין.
- הרב עמיאל: יצאת מדעתך? איזה רב יסכים לשפוט אותו?
- חגי: אתה.
- עמיאל: **(בלעג)** ודאי.
- חגי: למיטב זכרוני עד היום לא אמרת נגדו שום דבר בפומבי.
- עמיאל: אמרתי הרבה מאד.
- חגי: גם לא שמעתי אותך אומר שום דבר בפומבי נגד "תורת המלך", שהרב ליאור נתן לו מכתב הסכמה.
- הרב עמיאל: אמרתי בכל הזדמנות שצריך לשרוף את הספר המתועב הזה, הפרכתי אותו בשיעורים שלי. זה לא מספיק?
- חגי: אבל כשאני מנסה להוכיח שיש קשר בין הספר הזה לבין גולדשטיין, אתה דורש ממני לחדול.
- הרב עמיאל: כי הספר הזה חסר חשיבות. אם לא תכתוב עליו, אף אחד לא יקרא בו.
- חגי: השתיקה שלך לנוכח מה שכתוב בו מתפרשת כהסכמה.
- הרב עמיאל: עד כאן, חגי. עשיתי די והותר. אני עומד בראש ישיבה. אני צריך תקציב למאות התלמידים שלומדים בה. מוטלת עלי אחריות גדולה מאד לעתידם.
- חגי: בגלל זה שתקת בעניין המחותרת?

28.4.2013

הרב עמיאל: רבנים גדולים וחשובים ממני ידעו על מעורבות הרב ליאור במעשי המחתרת. ידעו ושתקו. אתה יודע שפניתי לראש הישיבה שידווח למשטרה, ובתוך כמה שבועות החרימו אותי? כתובות נאצה נכתבו על הבית שלי. הייתי צריך לקחת את משפחתי ולעבור לבית אחר. היום יחרימו גם את הישיבה שלי. (לפתע בכעס גדול) תבין חגי, חקירת הרב ליאור תזעזע את אמות הסיפים, המאורות הגדולים שלנו, מהרמב"ם ועד הרב קוק, יכבו. הם יוצגו כגזענים קנאים וחשוכים ספריהם ישרפו, תלמידיהם יצאו לשמד. לזה אתה חותר?

תמונה 11**לילה. מיכה במשרדו.**

- חגי: תקרא. הדרשה של הרב ליאור על עמלק. (מראה לו)
- מיכה: זאת הראייה הברורה שלך?
- חגי: האם לא ייתכן שהרב ליאור זיהה את החרדה אצל גולדשטיין וחשב שהדרשה הזאת תתפרש כהיתר לטבח ערבים?
- מיכה: ייתכן שהוא חשב, אבל אני לא בטוח שאפשר להוכיח את זה.
- חגי: אפשר עדיין לחקור אותו. אתה מקורב לשופט שמגר. דבר איתו. אולי אפשר להקים ועדת חקירה חדשה.
- מיכה: אי אפשר להקים ועדה חדשה. גם אין טעם לחקור את הרב ליאור. בית המשפט העליון פסק ב-96 שאי אפשר להוכיח שדרשות של רבנים מסיתות לפגיעה בערבים.
- חגי: אפשר לנסות.
- מיכה: התוצאה היחידה של חקירת הרב ליאור תהיה הפגנה של מאות אלפים ליד בית המשפט. משבר פוליטי שיוליד קטסטרופה. לשם מה?
- חגי: כדי לגלות מי אחראי לטבח הזה.
- מיכה: הוועדה לא התבקשה לגלות מי אחראי לטבח. היא התבקשה להסדיר את נהלי האבטחה והתפילה במערה, והיא עשתה את זה.
- חגי: אבל האחראים לטבח המשיכו לפסוק הלכות, להעמיד תלמידים ולהסית אותם. ב-2002 נחשפה מחתרת בת עין שהואשמה ברצח שמונה פלסטינים. ב-2005 רצח מתנחל משבות רחל ארבעה פועלים ערבים. ב-2009 נתפס יעקב טייטל, גם הוא משבות רחל, שביצע כמה וכמה מעשי רצח במשך תשע שנים ולפני שהוא נתפס הוא פוצץ מטען ליד דלת ביתו של פרופסור שטרנהל שדעותיו לא נראו לו. מיכה, ב-1995 נרצח פה ראש ממשלה!

28.4.2013

- מיכה: איפה אתה חי, חגי? אתה מצפה שוועדת חקירה תתקן חברה שלמה?
- חגי: אז מי צריך להעמיד לדין את האחראים לטבח של גולדשטיין? הפרקליטות? המשטרה? הצבא? אולי גם הם מפחדים מהרב ליאור.
- מיכה: הם לא מפחדים. יש חוק. אם אין סיכוי להרשיע את הרב ליאור על פי החוק, אין טעם להעמיד אותו לדין. אני מציע לך לא לכתוב את המחזה.
- חגי: למה?
- מיכה: כי אני אמליץ לא להעלות אותו.
- חגי: אז רק אני נשארתי?
- מיכה: אני מנסה להיות הגיוני חגי, אני יודע שיש גזענות ביהדות. אני מכיר את פרשת גולדשטיין. גם את כל התככים של הרב ליאור. אתה צריך להבין שגישה כזאת כמו שאתה מייצג תשכנע שכולנו גזענים, רבנים בכל מדינה ייתבעו לדין על הסתה לשנאה. כל עוד הגזענות הזאת חבויה, אסור לנו להסתכן ולחשוף אותה.
- חגי: אם נשאיר אותה חבויה. היא תתפרץ יום אחד ותמיט עלינו אסון גדול יותר מהטבח של גולדשטיין. יש לי בן שהמנוולים האלה כבר השתלטו על הנשמה שלו.
- מיכה: אם תכתוב את המחזה הזה, הוא יישאר במגרה.

תמונה 12**ביתו של חגי. לילה. נכנס יובל.**

- יובל: אתה כותב מחזה על ברוך גולדשטיין?
- חגי: מי אמר לך?
- יובל: בגללי, בגלל התחפושת בפורים?
- חגי: מי אמר לך?
- יובל: אתה רוצה שיזרקו אותי מבית הספר? שיחרימו אותי?
- חגי: מי שמחרים אותך בגלל שאני כותב מחזה על ברוך גולדשטיין לא ראוי להיות חבר שלך.
- יובל: אלה החברים שלי, איתם אני חי. איתם אני לומד ומתפלל. אתה לא שונא רק את גולדשטיין. אתה שונא את כולנו.
- חגי: אני לא כותב מתוך שנאה, יובל. אני כותב מתוך פחד.
- יובל: ואני רוצה שהחיים שלי יהיו קודש!
- חגי: בגלל זה אתה רוצה ללמוד אצל תלמידי הרב כהנא?
- יובל: אני אלמד איפה שאני רוצה!
- חגי: איפה?
- יובל: ב"עוד יוסף חי".
- חגי: ב"עוד יוסף חי"? למה? בגלל שאני כותב מחזה על ברוך גולדשטיין?
- יובל: כי זאת ישיבה מצוינת.
- חגי: ראש הישיבה הרב שפירא שכתב את "תורת המלך", איזו קדושה יש בו? " מותר להרוג גוי רודף. ובכלל זה גם תינוקות וילדים, שאמנם הם חפים מפשע, אך יש חשש ממעשיהם כשיגדלו".
- ליהדות יש גם פנים אחרים, בספר בראשית כתוב: "ויברא אלהים את האדם בצלמו". כל אדם יובל, כל אדם נברא בצלם אלהים.
- הרב קוק אומר: "אהבת הבריות צריכה להיות חיה בלב ובנשמה, אהבת כל אדם ואהבת כל העמים כולם". תחשוב על זה.

28.4.2013

יובל: אני חושב על זה כל הזמן. (קם)
יובל יוצא. חגי נשאר לבדו. הטלפון הנייד שלו מצלצל.
חגי: כן...
קול שחקן: חגי רוזנפלד?
חגי: מדבר...
קול שחקן: אני מציע לך לא לדחוף את האף שלך למקומות אסורים
זאת אזהרה אחרונה. יש לך 24 שעות להודיע לתיאטרון שהפסקת לכתוב
את התועבה הזאת.

תמונה 13**משרדה של נעמי בארי בתיאטרון**

- חגי: הבוקר מצאתי נחש מת בתיבת הדואר. מחר הם ישימו נחש חי.
- נעמי: אני אמרתי לך לא להתעסק עם הפאנטים האלו ולכתוב על הפרקליטות. הגשת תלונה במשטרה?
- חגי: הם אמרו שהשיחה יצאה מטלפון ציבורי בקריית ארבע. גם הנחש יצא משם.
- נעמי: תעזוב את ירושלים לכמה ימים?
- חגי: יובל מגיע אלי לשבת.
- נעמי: קח אותו איתך. חגי, מיכה מכנס מחר את ההנהלה. אני חושבת שבשלב זה ההנהלה לא תאשר את המחזה.
- חגי: בשלב הזה?!
- נעמי: כן, בשלב הזה
- חגי: אז את מתקפלת.
- נעמי: אני לא מתקפלת. אבל אני אומרת לך שכרגע אף אחד לא יאשר את המחזה הזה עכשיו!
- חגי: אז עכשיו גם אנחנו מפחדים? כמו מיכה, כמו וועדת החקירה של שמגר, כמו הפרקליטות. כמו המשטרה. כמו הצבא. גם לנו יש משפחות. דירות. משכנתאות. למה לנו להסתבך עם אנשים שמניחים נחשים בתיבות דואר?
- נעמי: חגי, אתה לא מאמין לי? אני עושה כל מה שאני יכולה.
- חגי: אם ההנהלה לא תאשר את ההפקה, אני אציג את המחזה על המַרְצָפּוֹת בכיכר ציון.
- נעמי: מה קרה לך? יצאת מדעתך? אולי באמת כדאי שתעזוב את המחזה הזה. אני בכלל לא בטוחה שאתה מסוגל לכתוב ככה. אני לא רוצה לעמוד מחר על הקבר שלך ולהספיד אותך. נעשית קנאי בדיוק כמו הרבנים שאתה כותב עליהם.
- חגי: חשבתי שבכל יום הפאנטים האלה משתלטים על המדינה.

28.4.2013

- נעמי: אל תטיף לי, חגי.
 חגי: שאנחנו צריכים מחזה שיכריח את הפרקליטות להשליט עליהם את החוק.
 נעמי: נכון.
 חגי: חשבתי שאנחנו מוכנים להסתכן במלחמה נגדם יחד.
 נעמי: אני מסכנת במלחמה הזאת הרבה יותר ממך.
 חגי: וכְּשֶׁמִיכָה דורש את הראש שלי, את ממהרת להתיז אותו.
 נעמי: אבל אני נלחמת בדרך שיש סיכוי לנצח בה.
 חגי: לא לא, את מוכנה להסתכן כל עוד זה לא נוגע בכיסא שלך.

חשכה על נעמי. חגי פונה לקהל.

- חגי: לא חששתי שהם יפגעו בי. חששתי שיפגעו ביובל. התקשרתי אליו. הוא לא ענה. התקשרתי לבית הספר. התברר שהוא לא הגיע באותו יום. התקשרתי אל אימא שלו. היא לא ידעה איפה הוא. אולי הוא בכל זאת נסע ליצאה.

תמונה 14

אור על הרב ישעיהו צורי בישיבת "עוד יוסף חי" ביצהר. חגי נכנס.

- חגי: אתה הרב ישעיהו צורי?
 הרב צורי: כן
 חגי: הבן שלי כאן?
 הרב צורי: הוא בשיעור.
 חגי: אני מבקש שתקרא לו.
 הרב צורי: השיעור יסתיים בעוד שעה.
 חגי: אני מבקש שתקרא לו מיד.
 הרב צורי: אני לא יכול להפריע לראש הישיבה.
 חגי: אתה רוצה שאוציא אותך בכוח?
 הרב צורי: אני מציע לך לא לנסות.
 חגי: אתה יודע שזאת עבירה על החוק. אתה רוצה שאפנה למשטרה?
 הרב צורי: כל זה בגלל "תורת המלך"?
 חגי: הבן שלי לא ילמד אצל רבנים שנותנים היתר להרוג חפים מפשע.
 בפרט לא ילדים. **(מוציא פלאפון)**
 הרב צורי: אתה יודע שבג"צ אישר לפני חודש את קביעת היועץ המשפטי לממשלה שהספר הוא רק בירור הלכתי ואינו מסית לאלימות. היתר אין פירושו שמחר עליך לקום ולהרוג.
 חגי: מי ששומע אתכם מתירים, האצבע שלו קלה על ההדק.
 הרב צורי: אנחנו במלחמה. ובמלחמה, אם אין ברירה, מותר להרוג גם ילדי אויב חפים מפשע.
 חגי: אתם בוחרים לאמץ הלכה שנוצרה כאשר לא היה לנו חיילים, והם לא היו צריכים להרוג. העולם השתנה מאז הרמב"ם. אצל גויים רבים יש דמוקרטיה. יש זכויות אדם. גם לנשים. העבדות בוטלה. יש דאגה לחלש.
 הרב צורי: אדרבא, תמציא מוסר חדש. אתה אולי חי בגן עדן. אצלנו משליכים בקבוקי תבערה בכבישים, סכינאים דוקרים יהודים ושוחטים

28.4.2013

אותם. ילדי הערבים שאתה מגן עליהם משננים מינקותם את דברי נביאם: הנה בא יום וכאשר יסתתרו יהודים מאחורי אבנים ועצים, יאמרו האבנים והעצים: הו, מוסלמי, יהודי מתחבא מאחורינו. בוא והרגהו.

חגי: אתה רוצה שנהיה כמותם?

הרב צורי: כמותם? אנחנו לא נהיה כמותם. אנחנו יהודים. נשמותינו הן חלק אלוה ממעל, וממנו נובעת קדושתנו. אנו חיים על פי מצוותיו ונלחמים את מלחמותיו. וזה בדיוק מה שעשה גולדשטיין אציל הנפש, שאתה שופך את דמו לחינם. גולדשטיין? הוא לא היה זקוק לשום היתר משום רב. הוא טבח בערבים כדי לנקום את מות הצדיקים שנרצחו בחברון. רבנים. תלמידי חכמים. יהודים שומרי תורה ומצוות, שגססו שותתי דם בידי. הוא טבח כדי לפתוח במלחמת מצווה! כדי לכונן את מלכות ישראל ששם ה' נקרא עליה! הוא טבח כדי לדחוק את הקץ. כדי להביא את המלך המשיח!

הרב צורי יוצא. חגי פונה לקהל.

חגי: גולדשטיין טבח כדי להביא משיח?! כדי לדחוק את הקץ?!

צורי: אתה יכול לקחת אותו.

חגי: הרי הוא ידע שדחיקת הקץ היא מן העבירות החמורות בתורה.

הגמרא אומרת: תיפח רוחם של מחשבי קיצין. הרב צורי יודע זאת היטב. אם הוא מקדש את דחיקת הקץ בידי גולדשטיין, מישהו מהרבנים שלו התיר לו.

נכנס יובל

חגי: בוא הביתה.

יובל: לא רוצה.

חגי: יובל!

יובל: אל תיגע בי!

הקונטרס "ברוך הגבר" נופל מידי. יובל יוצא. חגי מרים את הקונטרס.

הוא פונה לקהל.

חגי: "ברוך הגבר" לזכרו של ברוך גולדשטיין כתב הרב יצחק גינזבורג

תמונה 15

חגי נכנס אל בית הרב גינזבורג, בידו המאמר "ברוך הגבר". הרב עטוף בטלית עומד ליד דוכנו. ברוך משקיף מרחוק.

חגי: כבוד הרב גינזבורג. קראתי את מאמרך "ברוך הגבר", כתבת בו שהטבח של גולדשטיין היה מעשה של דחיקת הקץ. אתה אומר שמעשה דחיקת הקץ הוא ניסיון לדחוק בקב"ה שיופיע לאלתר, ניסיון לאלץ את הקדוש ברוך הוא, להביא משיח על פי רצונו של אדם, בכך, כבוד הרב, אתה מפר את פסיקותיהם של גדולי התורה לדורותיהם.

הרב גינזבורג: יש פעמים שהמצב בו נתון האדם דורש מעשה שאי אפשר לגזור אותו מן התורה, ואז צריך האדם לעזרה מן הקדוש ברוך הוא עצמו.

חגי: גולדשטיין קיבל עזרה מן הקדוש ברוך הוא עצמו?
 הרב גינזבורג: ייתכן שבמצב בו גולדשטיין היה, אי אפשר היה להכריע מתוך היגיון, אלא רק באמצעות אמת שלמעלה מן השכל, שבה הוא חש אלוקות.

חגי: מנין לך שגולדשטיין חש את האלוקות? אולי באותו הרגע התגלה דווקא יצר הרע שבו? הטבח הזה הוא בניגוד לתורה.
 גינזבורג: כתוב בתהילים עת לעשות לה', ועת להפר תורתו.
 חגי: כלומר לשם דחיקת הקץ מותר להפר את התורה?
 גינזבורג: בעיתוי הנכון.

חגי: וגם שפיכות דמים נוראה כזאת מותרת?
 הרב גינזבורג: אינך חושב שהערבים הם אלה שרצו לשפוך את דמנו?
 אינך חושב שבמעשהו מנע גולדשטיין שפיכות דמים לעתיד לבוא?
 חגי: מנע?! עד מהרה יצאו הערבים לנקום. אוטובוסים התפוצצו בכל הארץ. בעפולה. בחדרה. בתל אביב. בחצי השנה שאחרי הטבח נרצחו 164 יהודים.

גינזבורג: גולדשטיין הוכיח לערבים שיש בידינו להשיב להם כגמולם, ובבוא הרגע ננהג על פי הכלל: "טוב שבגויים הרוג".

- חגי: "טוב שבגויים הרוג" אינו מְצוּוה להרוג גויים, כבוד הרב. "טוב שבגויים - הרוג במלחמה".
- הרב גינזבורג: וכי אין אנו במלחמה?
- חגי: רק המדינה יכולה להכריז מלחמה. (שתיקה) כבוד הרב, האם גולדשטיין ידע שהתרת לפעול לדחיקת הקץ?
- הרב גינזבורג: לא אני התרתי. הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו הוא שהתיר לו.
- חגי: כבוד הרב, ממי שמע גולדשטיין על האפשרות שהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו יתיר לו לדחוק את הקץ? (גינזבורג שותק) מתלמידך? (גינזבורג שותק) למה הכרזת עליו שהוא קדוש? (גינזבורג שותק) כבוד הרב, קטונתי מלסתור את דעתך שגולדשטיין זכה להתגלות אלוקית, אף על פי כן אני מפציר בך לגנות אותו ואת הטבח שביצע, ולהכריז עליו כעל רוצח שהפר את התורה! (גינזבורג שותק) כבוד הרב, אם לא תגנה אותו, תהיה היהדות לדת הגזענית ביותר עלי אדמות. יהודים רבים יתעבו אותה וינטשוה. (גינזבורג שותק) כבוד הרב, שנאת האָחר היא מחלה שפִּשְׁתָּה באברינו, והַעֲלֵתָה בנו רָקָב. אם לא נִרְפָּא ממנה, נִכְחַד. נִכְחַד כי לא נהיה ראויים להתקיים. (גינזבורג שותק) כבוד הרב, אני חי בין חילונים. טעות היא לחשוב שאדישותם הביאה אותם לידי התבהמות, שהם שקועים בנהנתנותם ובתאוותיהם. כבוד הרב, טמונים בהם כוחות אדירים. כאשר קמים עליהם, הם נלחמים בגבורה ובחירוף נפש. הם לא ירצו לחיות במדינה שבה גולדשטיין קדוש. לא ירחק היום והם יתעוררו, ובזעמם הם ינערו אתכם מעל גבם, ויבעטו בכם. הם יקיאו אתכם ויפיצו אתכם לכל רוח.
- הרב גינזבורג: הקשבתי לך באורך רוח, רוזנפלד. קיוויתי שיעלה בידך לנטוע ספק בליבי, ולהביאני לידי חשבון נפש שבסופו אגנה את גולדשטיין. אבל הטענה היחידה בפיו היא שעלי לגנותו כדי לרפא את עצמנו מן הזלזול בחיי אדם ומשנאת האחר. מיהו האחר הזה?

מוסלמים? וכי מבקש אתה שנכבד אותם על שנאתם? ובמטותא, אל תתהדר לפני בקדושת חיי האדם. ממתי האדם קדוש?! ריבון העולם קדוש. הוא ותורתו. ואיננו קוראים עליו תיגר חלילה בדחיקת הקץ, אלא פועלים בשליחותו כאשר הוא מתגלה ליחידי הסגולה בינינו. וגולדשטיין הוא אחד מהם, ולכן גם הוא קדוש ויהיה קדוש לעולם. ואלה ביניכם שאינם רוצים לחיות במדינה בה הוא קדוש, שיואילו בטובם לקום וללכת.

תמונה 16

חגי: דוחקי הקץ – מחזה. ב-25 לפברואר 1994 בשעה 5 לפנות בוקר הגיע ד"ר ברוך גולדשטיין למערת המכפלה, כשהוא לבוש מדי צה"ל ונושא דרגות סר"ן. באולם אברהם שבמערה התפללו שלושה עשר יהודים, ובהם גולדשטיין, ובאולם יצחק, התפללו באותה עת כ-800 מוסלמים, גולדשטיין עבר לאולם יצחק ובאמצעות רובה גליל שהיה ברשותו רצח 29 מתפללים מוסלמים ופצע 125 מהם.

ברוך: ריבוננו של עולם התגלה לפני כמו למשה מתוך הסֶּפֶּה וציווה עלי להקריב את חיי למען דחיקת הקץ.

חגי: זאת באמת זכות גדולה. אגב, אם תביע חרטה, אהיה מוכן להוסיף אותה.

ברוך: חרטה? על מה? עשיתי את המעשה הקדוש ביותר שיכול יהודי לעשות למען עמו ואלוהיו.

חגי: תמונה ראשונה, שער ישיבה תיכונית באפרת...

ברוך: לו אני במקומך, חגי, לא הייתי משתדל כל כך לתקוע מקל בגלגלי הגאולה.

חגי: נכנס יובל כיפה סרוגה על ראשו (ותיק ביה"ס על גבו)

ברוך: אתה לא רואה איך דוחקי הקץ הולכים ומתחזקים בינינו?

יישוביהם משגשגים, ישיבותיהם מלאות אברכים, רבניהם מרביצים תורה, בבתי הכנסת שלהם הם קוראים זה אל זה ואומרים: קדוש-קדוש-קדוש-קדוש ברוך גולדשטיין, מלוא כל הארץ כבודו?

לא ירחק היום ומשיח צדקנו יופיע בסערה, ויוליכנו לניצחון על אומות העולם, ויקים את מלכות בית דוד, ויבנה לנו את המקדש, וינהיגנו על פי תורתו. וביום ההוא אני שב אל הארץ הקדושה הזאת ומטהר אותה מנוכרים ועוכרים, מחוטאים ומינים, ומעמיד רבנים לשופטים, ונביאים למורים, וצדיקים לשרים. והאוניברסיטאות יהיו לישיבות, ובריכות השחייה למקוואות והתיאטרונים שלכם יהיו לבתי כנסת! ואתה והמחזה שלך תישָׁכְחוּ, כאילו לא הייתם, וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקַב.

ברוך: אתה בכל זאת מתעקש. (מבט ליובל)

הוא פותח את הדלת ומכניס את יובל.

- יובל: אתה מוכרח להפסיק לכתוב את המחזה, אבא.
אתה מוכרח להפסיק לכתוב אותו.
- חגי: למה?
- יובל: כי אני מבקש ממך.
- חגי: מישהו איים עליך?
- יובל: אף אחד לא איים עלי.
- חגי: אז מה קרה? הם דיברו איתך?
- יובל: אף אחד לא דיבר איתי.
- חגי: מה הם הבטיחו לך?
- יובל: אם אתה לא מפסיק לכתוב, אני הולך.
- חגי: אתה לא יכול לסחוט אותי, יובל.
- יובל: אם אתה לא מפסיק עכשיו, לא תראה אותי יותר.
- חגי: זה מה שאמרו לך להגיד לי? אתה לא צריך לפחד מהם, יובל.
- יובל: המחזה הארוך הזה יותר חשוב לך ממני?
- חגי: אני כותב אותו למענך.
- יובל: למעני?! הוא חילול השם.
- חגי: גולדשטיין חילל את השם. הרבנים ששלחו אותו חיללו את השם.

יובל: גולדשטיין היה קדוש. הוא זכה להתגלות אלוקות בתוכו. ואם יקומו עוד יחידי סגולה כמוהו, וְיִאָזְרוּ עוֹז וַיִּיקָחוּ רֹבִים, ואם גם הם יהרגו...

חגי: מספיק, יובל.

יובל: לא עשרים ותשעה, אלא מאות ואלפים...

חגי: אמרתי מספיק!

יובל: ואז אולי יתעוררו עליונים בשמיים, והקדוש ברוך הוא ישלח לנו את המשיח, והוא יעשה באומות העולם שפִּטִים, ויגיע זמן גאולתנו.

חגי: לא יכול להיות שאתה מאמין במה שאמרת.

יובל: אני מאמין בכל לבי.

חגי: היום אתה מאמין כמו גולדשטיין, ומחר תעשה כמוהו.

יובל: הלוואי ואני אזכה.

חגי: הרבנים האלה מנסים להשחית אותך.

יובל: אתה מנסה להשחית אותי, ואני אעשה מה שהם אומרים. ואם הם יגידו

עלי להרוג אותך, אני אהרוג אותך!

יובל נרעש ממה שאמר, יוצא.

חגי: מאז לא ראיתי אותו. שבועות רבים חיכיתי בשער בית הספר. גם אצל אימא שלו. בכל פעם שהוא ראה אותי, הוא שב על עקבותיו ונמלט. בקיץ הוא נעלם. חיפשתי אותו בישיבות בחברון. בהתנחלויות. אחרי כמה חודשים נודע לי שהוא עבר לישיבת "עוד יוסף חי" ביצהר. אחרי שנשרפו כמה מסגדים בפעולות "תג מחיר" הגיעו שוטרים לחקור אותי. לא היה לי הרבה לספר. גם לא הצליחו למצוא אותו.

האור כבה לאיטו.